

POSTANOWIENIE

Dnia 5 czerwca 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Jaśkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

SSN Andrzej Wróbel

w sprawie ze skargi J. P.

na przewlekłość postępowania Sądu Apelacyjnego [...]

w sprawie AUa .../06,

z udziałem Prezesa Sądu Apelacyjnego

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Spółecznych i Spraw Publicznych w dniu 5 czerwca 2007 r.,

- 1. stwierdza, że w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w sprawie AUa .../06 nastąpiła przewlekłość postępowania,**
- 2. przyznaje skarżącemu od Skarbu Państwa - Sądowi Apelacyjnego kwotę 3.000 zł (trzy tysiące) oraz 120 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania,**
- 3. oddala wniosek o zalecenie Sądowi Apelacyjnemu podjęcia określonych czynności.**

Uzasadnienie

W imieniu J. P. została wniesiona skarga, w której skarżący wniósł o: stwierdzenie, że w postępowaniu prowadzonym przez Sąd Apelacyjny– Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych [...] pod sygnaturą akt AUa .../06 nastąpiło naruszenie

prawa skarżącego do rozpoznania sprawy bez zbędnej zwłoki i stwierdzenie przewlekłości postępowania; wydanie Sądowi Apelacyjnemu zalecenia podjęcia w wyznaczonym terminie odpowiednich czynności tj. wyznaczenia rozprawy apelacyjnej w terminie 21 dni; zasądzenie na rzecz skarżącego od Skarbu Państwa kwoty 10 tys. zł. oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Skarżący podniósł, iż 22 grudnia 2005 r. wniósł do Sądu Apelacyjnego apelację od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 4 listopada 2005 r. oddalającego jego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w sprawie wyliczenia wysokości świadczenia emerytalnego. Sąd Apelacyjny w Poznaniu nie wyznaczył w sprawie terminu rozprawy.

Prezes Sądu Apelacyjnego w odpowiedzi na skargę wniósł o jej oddalenie. Podniósł, iż niewyznaczenie rozprawy spowodowane jest bardzo dużym wpływem spraw. Sprawa Aua .../06 zostałaby w kolejności wyznaczona na czerwiec 2007 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga jest uzasadniona co do zasady, ponieważ w sprawie występuje szesnastomiesięczna przewlekłość postępowania (na datę wniesienia skargi), polegająca na niewyznaczaniu w rozsądnym czasie terminu rozprawy apelacyjnej. Usprawiedliwieniem takiego stanu rzeczy nie może być w żadnym razie duży wpływ spraw. Rzeczpospolita Polska ma, wynikający z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP oraz z art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.), obowiązek organizowania systemu jurysdykcyjnego w taki sposób, aby właściwe sądy mogły podołać rozstrzygnięciu spraw sądowych w rozsądnych terminach (por. postanowienie SN z 8 marca 2005 r., III SPP 34/04, OSNP 2005 nr 20, poz. 327). Jest to zwłaszcza konieczne przy rozstrzygnięciu spraw uznanych za wymagające szczególnych procedur zapewniających sprawność i szybkość postępowań sądowych, do których zaliczają się sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych, gdyż polegają one często na osądzaniu materii o życiowym znaczeniu dla zapewnienia bytu materialnego ubezpieczonym. Nie zwalnia to bynajmniej tych sądów od przestrzegania procesowych zasad przewidzianych dla szybkiego i sprawnego ich osądzania, zważywszy ponadto że sprawy te już na etapie postępowania przed organami ubezpieczeń społecznych uzyskują określony

poziom weryfikowalności spornych okoliczności faktycznych lub prawnych, które powinny być już dostatecznie wyjaśnione w procedurze odwoławczej od decyzji organu ubezpieczeń społecznych przez sądy pierwszej instancji. Ponadto są to na ogół sprawy w dużym stopniu powtarzalne co sprawia, że kwestie szczególnie prawniczo skomplikowane nie ujawniają się nazbyt często, a zatem instancyjna kontrola orzeczeń sądów pierwszej instancji w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych na ogół nie tworzy zawiłych barier ograniczających możliwości ich szybkiego i sprawnego osądzania.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy nie może akceptować tendencji do wydłużania okresów wyznaczania terminów pierwszych rozpraw apelacyjnych poza rozsądne miary, które podważają konstytucyjne, konwencyjne (art. 6 ust. 1 Konwencji; por. wyrok ETPCz 32734/96 z 21 grudnia 2000 r. Wasilewski p. Polsce) i proceduralne dyrektywy osądzania w rozsądnym terminie spraw sądowych o istotnym znaczeniu z punktu widzenia ochrony życiowych uprawnień ubezpieczonych. W ocenie składu orzekającego takie rozsądne miary zostały przekroczone w rozpoznawanej sprawie, w której od czasu złożenia apelacji do wpływu skargi na przewlekłość postępowania apelacyjnego minęło szesnaście miesięcy.

Mając powyższe na uwadze, stosownie do art. 12 ust. 2 i ust. 4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. Nr 179, poz. 1843), Sąd Najwyższy postanowił stwierdzić, że w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w sprawie o sygn. akt AUa .../06 nastąpiła przewlekłość i przyznać skarżącemu z tego tytułu od Skarbu Państwa kwotę 3. 000 zł., uznając ją za odpowiednią.

Wniosek o zalecenie Sądowi Apelacyjnemu wyznaczenia terminu rozprawy apelacyjnej w terminie 21 dni oddalono, jako że sprawa wnioskodawcy nie należy do kategorii spraw, które wymagają najpilniejszego rozpoznania, jej przedmiotem nie jest bowiem prawo do świadczenia, lecz jego wysokość, a także wobec zapewnienia przez Prezesa tego Sądu zawartego w odpowiedzi na skargę, iż termin ten będzie wyznaczony w czerwcu 2007 r.

O zwrocie kosztów postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

